

Ime pod posestniku Medvedu. (*projektus*)

Spadalo je pod Podčetrtek in tam najdemo najstarejše, latinske Urbarje iz l. 1404 pod imenom Perngeschiezz (Bäringeschiess) To ime v rabi do 18.stol., ki pa se spremenilo v Perenthal (že l.1796 v Diöcesen - Schematismus). Tu na Medvedjem selu je bila že v 15.stol. cerkev oz. kapela sv. Petra ki je omenjena v Vizitaciji iz l.1545 (str.22) kot filiala ž.c.sv. Križa. L.1756 ustanovljen vikariat pri c.sv. Petra, pod župnikom Drolcem. (str. 276 listina, s katero se Drolc poteguje za vikariat)

Prošnji je bilo ugotovljeno l.1768 (pogodba str. 283-286)

Kot je določeno v pogodbi je morala biti najprvo postavljen ~~na~~ hiša za vikariat.

Najstarejši del cerkve je kor in ladja, oba imata še gotske zasnove, ki pa so prezidane. Oba sta zelo nizka. Verjetno je nosila ladja prvotno ~~na~~ balkendecke in je bila šele pozneje obokana. Pozneje so k ladji na desno in levo prizidali dve kapeli s čimer je dobila c. obliko križa.

Altarji: v koru gl.oltar sv. Petra, v ladji na desni s. Isidorja in dva oltarja v kapelah: desno sv. Frančiška Ksav. in B.V. Marije.

Zvonik ladji prizidan. Trije zvonovi teški 2169 funtov in so bil vlti l. 1805.

L.1772 zgrajeno župnišče

Župne knjige so od l.1772.

Ign. Orožen: Das Dekanat Rohitsch, l.1889, str.275-300

SV. PETER na Medvedjem Selu - ž.c.
Kristan vrh (St. Peter im Bärenthale).

2.

Fara, posvečena sv. Petru v Medvedovem selu.

Pravilno orientirana cerkev stoji na rahli vzpetini v n. v. 276 m.

Viri in literatura: Ign. Orožen: Bistum und Diözese Lavant VII.
Dekanat Rohitsch, Maribor 1889; Dr. Pavel Strmšek: Medvedovo selo, Celje
1936; Farna kronika.

Cerkev sestavljajo: prizmatičen zvonik, pravokotna ladja, kateri sta na
vzhodni polovici prizidani visoki, $3/8$ zaključeni kapeli, enako široki
in visoki, $3/8$ zaključeni presbiterij, kateremu je na severu prizidana
nadstropna zakristija. Gradnja je kamenita, ometana. Streha ladje je opeč-
na. Vse so strešaste. Zvonikova je zvonasto-laternasta, škrljeva in
pločevinasta.

Zunanjščina: je nerazčlenjena in brez posebnosti. Zvonik ima pręstrešen
talni z dec, profiliran fabion pa se nad urnimi kazališči polkrožno boči.
Njegova zapadna stena ima nekoliko usločen, preprost portal z npravidilno
posnetim robom, 2 okni pp lini ter biforne zvonove line. Severna stena ima
leseno stopnišče, vopdčena pevsko emporo, 2 pp lini ter enake zvonove
line. Južna stena ima 3 pp line ter biforne zvonove line, ki se ponove
tudi na vzhodni steni. Zvonica ima križni obok, glavni portal pa živi rob
in ppk obliko.

Cerkev je brez talnega zidca, fabion pa je običajne konkavne oblike. Šever-
na ladjina stena ima pp okno, kapela preprost usločen portal in pp okno
z ostentjem v zapadni, pp nišo z kipoma Marije in Janeza ter večjim misi-
jonskim križem (vse bp) v severni ter pp okno z ostentjem v severnovzhodni
stranici. Zakristija ima v severni steni preprost vhod in okno, v vzhodni

pa 2 okni, ki so vsa bp. Južna ladjina stena, ki kaže zalom, ima v zapadnem delu malo kvadratno okno ter večje pp okno. Južna kapela ima v zapadni steni pp portal z profilirano preklado in pp okno z ostenjem, v zaključni okroglo lino v kvadratnem polju, v vzhodni pa pp okno z ostenjem. Presbiterij ima pp okno z močnim svetlobnim okvirom v južni in manjše pp okno v zaključni steni.

Notranjščina: Kameniti tlak, ki je v kapelah in presbiteriju dvignjen za stopnico. Zidana empora, ki stopa konveksno v prostor, počiva na 2 slopih. Njena ograja je polna, lesena. Ladjini podolžnici členita 2 cela in 2 polovična stenska poslopa (mišljeno je v pari!), ki nosijo banjo z 3 križnimi oboki. Vsi 3 slavoloki so ppk. Presbiterij pokriva križni obok, ki počiva na 4 toskanskih konsolah, zaključuje pa tristrani zaključek, katerega nosita 2 konsoli. Na levo je preprost pp portal v zakristijo iz oratorija pa pdpu lina v presbiterij. Zakristija ima kameniti tlak in raven ometan strop. Kapeli sta enaki. Stene poživljajo toskanske konsolle, ki nosijo banjo z vrezanima paroma sosvodnic in tristranim zaključkom. Sedanja dekorativno-figuralna slikarija je iz let 1895-96 ter je bp.

Oprava: glavni oltar je delo Antona Pavliča iz Buč iz l. 1882 ter je držan v baročni tradiciji. Tabernakelj je Sojšev iz l. 1914., ko je bil oltar popravljen. Mašni zvonček je še baročen. Svečniki so bp. Oltar ob desni strani slavoloka je posvečen sv. Izidorju, in Notburgi. Je običajne pozno-baročne koncepcije. Nastavek nosita 2 stebra, ob strani sta volutasti ušesi, popolno golšasto ogredje je razvito v prostor in se usločuje nad osrednjo nišo. Atiki nosita 2 prostorno razgibani voluti, zaključuje pa usločeno ogredje. Glavna slika obeh titularnih svetnikov ter matierna slika Joahima in Ane sta delo J. A. STRAUSSA. Glavna slika je v

obnovitvenem postopku v Zavodu, atično pa je kupila tov. Cobelj Štefka iz Beograda. Oltar je soliden izdelek 3/4 18. stoletja.

Prižnica ob levi strani slavoloka je preprosto delo iz l. 1808. V njej še živi baročna tradicija, ki se kaže v trebušasti ograji s kipi 4 evangelistov na posebnih volutah ter deloma v baldahinu, katerega krona zasajeni meč s krono in knjigo ter 2 vejicama akanta. Prižnica je povprečne kvalitete.

Oltar v levi kapeli je posvečen Srcu Jezusovemu, preje pa je bil Frančišk. Je običajnega, v prostor razvitega koncepta. Nastavek nosita par pilastrov in par stebrov, popolno, golšasto ogredje se v sredini usločuje, atek tonska atiko nosita 2 voluti, zaključuje pa enako ogredje kot nastavek. Na ogredju in volutah so 4 angelčki, v atiki Anton Puščavnik, v nastavku pa kipi Srca Jezusovega, Franca Ksaverija in Jožefa, ki so Hohnječevi izdelki iz l. 1930., ko je bil popravljen oltar. Oltar je povprečno delo iz 3/4 18. stol., ter neokusno polihromiran. Tabernakelj je mlajši, svečniki so bp.

Oltar v desni kapeli: posvečen je Roženvenški MB ter je bil zadnjič popravljen l. 1914. Ima prizmatično menzo, enkrat v prostor stopajno predelo, ki tvori 2 trapecasta obhodna loka ter lep istočasen tabernakelj. Nastavek nosita 2 polstebra in 2 stebra. Popolno ogredje je ravno in dvakrat istopa ter izoblikuje 2 ravni krili. Mesto atike zavzemajo kipi Marije začetnice s plaščem, 2 cvetni vazi in Anka in Sebastjana. Nastavek ima osrednjo ppk nišo in 2 ppk loka nad obhodoma. V njih so nameščeni: roženvenška skupina ter Metod in Ciril, medtem ko ob stebrih stojita Ana in Terezija. Predello in ogredje krasi oporotničene angelke glavice. Svečniki so bp. Oltar kaže na 3 periode nastanka. Nastavek sam s kipi v atiki kaže na konec 17. stol., osrednja skupina je tirolsko delo, Ciril in Metod Pavliceva iz konca 19. stol., Ana in Terezija pa sta Hohnječevi iz ca 1930.

Orglje so iz l. 1815. Delane so v baročni tradiciji, toda so bp. Križev pot je star tisk iz ca 1850, po Führichu. Narejen je bil v Grazu. Zakristijska omara je preprosto baročno delo iz 2. pol. 18. stol. Krstilnik, ki se tudi nahaja v zakristiji, je bp.

Oprema: Omeniti je steklen lesteneec ter na postrešju župnišča kip mrtvega Frančiška Ksaverija iz konca 18. stol. Sicer je vse bp.

Zvonik: Njegovo prvo nadstropje je bilo nekoč obokano. Zvonica ima kamenit križev obok? Bronasta zvonova sta Bühlov iz l. 1934 in Denzelovih sinov v Mariboru iz l. 1891. Stolpna ura je iz l. 1837.

Podstrešje: Šledovi ometa na zvoniku dokazujejo, da je bila cerkvena streha prvotno nižja. Ladjini kameniti oboki so namreč naknadni ter dvignjeni v podstrešje, njeno prvotno višino pa nekoliko nakazuje ohranjeni in precej nižji presbiterijev obok. Kapeli sta rizidka, enako kot presbiterij in zakristija ter verjetno tudi zapadni del ladje z zvonikom.

Resume: Cerkev se prvič omenja l. 1545, kraj sam pa že l. 1404. kot Perngeschiez. To ime se koncem 18. stol. sprevrže v Perenthal torej Medvedjo dolino. Kraj je spadal pod podčetrtsko posest in se tudi v tamkajšnem latinskem urbarju prvič omenja. Od prvotne, gotovo poznogotske cerkve, je verjetno še ohranjena ladja v svojem jedru. Kot kažejo krivine obeh njenih podolžnic, je bila ladja enkrat podajljajšana proti zapadu ter je takrat dobila zvonik. Mogoče istočasno ali pa tudi nekoliko kasneje so bili prizidani presbiterij in obe kapeli, ki v svojih višinah kažejo na prvotno višino ladje, ter zakristija. V 18. stol. so dvignili in obokali ladjo.

Okolica: Na južnem pristopu k cerkvi je v tleh^f fragment nagrobnika z napisom, ki pa ni čitljiv. Jugozapadno cerkve stoji hiša z lepim klasi-
cističnim portalom, pp z pazduhama in usločeno sredino ter letnico 1815.

Konservatorske opombe: Streha zamaka. Ladjini zidovi močno pokajo.

Ostalo: Župnišče iz l. 1772 je bilo povečano l. 1847. Je pritlična stavba
katere souteren je služil včasih za kaplanijo. Sedanje pokopališče je
bilo locirano l. 1831.

Kapele v vasi so bp.

Opombe: Leta 1938 je bila cerkev v celoti popravljena, posebno njene streh
he.

Tu je bil doma Jakob Strašek, župnik in prijatelj A. M. "lomska.

J. Curk: Celjska topografija (Šentjur) rkp. str. 26-28., zapiski 1960.